

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземної філології
Київського національного
університету культури і мистецтв

КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДІВ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ Б. ОБАМИ)

Зміни в політиці держави, перехід до демократії, до реальних подій у політичному житті країни привертають увагу до сфери соціальних комунікацій. Політичний дискурс є відображенням суспільно-політичного життя країни, несе елементи її культури, загальні, національно-специфічні та культурні цінності. Інтерес до вивчення політичного дискурсу виявляють представники різних професій і різних наукових дисциплін. Водночас розглядаються проблеми, що пов'язані з функціонуванням мови в політичній сфері.

Як відомо, кожний народ має свою історію, культурні традиції та соціальний устрій, відображення яких втілюється в його мові. Лінгвокультурологічна дійсність виявляється якнайкраще через ідіоматичні одиниці, саме тому останнім часом у науці відводиться окрема ніша для вивчення процесу перекладу з урахуванням лінгвокультурних особливостей вихідного тексту. Незважаючи на те, що фразеологічні одиниці широко застосовуються в усному і писемному мовленні (художній літературі, публіцистиці тощо), особливості їх перекладу в політичному дискурсі з англійської українською мовою є недостатньо вивченими. Наше наукове дослідження присвячене аналізу перекладу фразеологічних одиниць (далі – ФО) з англійської мови на українську у промовах Б. Обами, зроблених двома українськими перекладачами – В. Коваленком й Ю. Яловою. Дотепер не існує комплексного дослідження перекладу ФО у промовах американських політиків, тому вибір теми пояснює новизну дослідження.

Актуальність роботи зумовлена тим, що політичний дискурс є дуже яскравим прикладом насиченості тексту фразеологічними одиницями, які є носіями екстралінгвістичної інформації про народ, державу та власне автора вихідного іншомовного тексту. Незважаючи на пошук інтересу саме до такого аспекту політичного дискурсу, питання відтворення цих маркованих одиниць у тексті оригіналу українською мовою залишається малодослідженим. Адже досконалий і повноцінний переклад з урахуванням лінгвокультурних особливостей потребує від перекладача не лише високого рівня володіння мовою, але й глибокої бази фонових знань, тобто відомостей про країну народу – носія мови, якою створюється усний або письмовий політичний дискурс.

Мета дослідження полягає в проведенні комплексного дослідження перекладу фразеологічних одиниць англійської мови на українську мовою, а також відтворенні екстралінгвістичного аспекту вихідного матеріалу цільовою мовою.

Реалізація поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань: здійснити комплексний аналіз особливостей перекладу фразеологічних одиниць в англійській мові на українську мовою; виявити основні способи відтворення змісту ідіом під час перекладу; проаналізувавши переклад фразеологічних одиниць із промов Б. Обами з англійської мови українською, вивести у співвідношеннях найбільш і найменш вживані способи перекладу ФО.

Матеріалом дослідження послуговували промови, тексти дебатів, інтерв'ю американського президента Барака Обами та їх переклади українською. Ми показали особливості перекладу ідіом з англійської мови українською, проаналізувавши способи перекладу та перекладацькі трансформації, а також порівняли промови Б. Обами у перекладі Віктора Коваленка й Юлії Ялової. Далі в роботі переклади В. Коваленка позначено як «Переклад 1», а переклади Ю. Ялової – «Переклад 2».

Аналіз промов американського президента свідчить, що найчастіше у своїх виступах Барак Обама вживає фразові дієслова (або фразеологічні сполучення), ідіоми, фразеологічні зрощення та єдності. Фразеологічні одиниці, вжиті ним, зрозумілі, не мають двоїстого значення, не ускладнюють розуміння. Вони емоційні, яскраві, доступні будь-якій освіченій людині. Б. Обама впевнений, що для представників різних верств суспільства інтерес до тієї самої думки буде проявлятися неоднаково. Тому, щоб торкнутися почуттів кожного, чи то політика, чи то військовослужбовця або лікаря, потрібно використовувати такі ФО, які, з одного боку, були б зрозумілі будь-якій людині, а з другого боку, підкреслювали б важливість того самого твердження.

У промовах Б. Обами можна зустріти фразеологічні одиниці з позитивним або негативним емоційно-оцінним компонентом, що створюють образи, які закарбовуються у свідомості адресата. Саме використання ідіом робить його виступи досить виразними і переконливими.

“Some in Washington **fought tooth and nail** to protect the status quo, where billions of dollars were going to banks instead of students. They wanted to keep those dollars flowing to the banks” [1].

Переклад 1: «Дехто з Вашингтона **боровся з усіх сил**, щоб захистити статус-кво, де мільярди доларів направлялися до банків, замість того, щоб видаватися студентам. Вони хотіли стримати ці долари, які йдуть до банків» [2].

Переклад 2: «Деякі люди з Вашингтона **борились до останнього**, щоб захистити статус-кво, у якому мільярди доларів направлялися до банків замість кишень студентів. Вони хотіли утримати ці надходження» [3].

Проаналізувавши, ми побачили два варіанти перекладу ідіоми “to fight tooth and nail”. Як перший, так і другий варіант перекладу є частковим еквівалентом. У першому варіанті перекладу були використані лексико-семантичні трансформації, а в другому – лексичні трансформації.

“But for decades now, Americans have watched that compact erode. They **have seen the decks too often stacked against them**. And they know that Washington has not always put their interests first. <...> I’m also well aware that there are many Republicans who don’t believe we should raise taxes on those who are most fortunate and can best afford it. But here’s what every American knows: While most people in this country struggle **to make ends meet**, a few of the most affluent citizens and most profitable corporations enjoy tax breaks and loopholes that nobody else gets <...>” [1].

Переклад 1: «Але вже протягом десятиліття, американці спостерігали поступовий занепад. Вони **бачили, як справи занадто часто вирішуються не на їх користь**. І вони знають, що Вашингтон не завжди ставить їх інтереси на перше місце. <...> Я також добре проінформований в тому, що є багато республіканців, які не вірять в те, що ми повинні підвищити податки на тих, кому більше пощастило і можуть собі більше дозволити. Але ось те, що кожен американець знає: у той час як більшість людей у цій країні намагаються **зводити кінці з кінцями**, деякі з найбагатших громадян і найбільш прибуткових корпорацій користуються податковими пільгами та лазівками, яких ніхто інший не отримує <...>» [2].

Переклад 2: «Але вже понад десятиліття американці спостерігали, що управлінський апарат слабшає. Вони спостерігають, **як верхівка йде проти їх волі**. І вони знають, що Вашингтон не завжди ставить свої інтереси на перше місце. <...> Також добре відомо, що є багато республіканців, які не вірять, що ми повинні підвищити податки для тих людей, кому більше пощастило в житті і можуть собі більше дозволити. Але ось те, що кожен американець знає: у той час як більшість людей у цій країні ледве **зводять кінці з кінцями**, деякі з найбагатших громадян і найбільш прибуткових корпорацій користуються податковими пільгами та лазівками більше за інших <...>» [3].

Проаналізувавши переклад ідіоми “to see the decks stacked against somebody”, ми дійшли висновку, що в першому випадку був використаний описовий метод перекладу з використанням лексично-семантичних і синтаксичних трансформацій. У другому випадку був використаний частковий еквівалент під час перекладу та лексично-семантичні трансформації. Проаналізувавши переклад ідіоми “to make ends meet”, ми бачимо, що і в першому, і в другому варіантах перекладу ідіома була перекладена однаково, тобто був використаний повний еквівалент перекладу та лексичні трансформації.

Розглянемо уривки з “Obama’s victory speech 2012” («Переможної промови Обами 2012 р.»). “Tonight, more than 200 years after a former colony won the right to determine its own destiny, the task of perfecting our union **moves forward**” [1].

Переклад 1: «Цієї ночі, після понад двохсот років, відколи колишня колонія виборолла право визначати власну долю, **на передній план виходить** завдання вдосконалення цієї об’єднаної країни» [2].

Переклад 2: «Цієї ночі, більш ніж через 200 років з того часу, як колишня колонія отримала право визначати свою власну долю, ми **просуваємося вперед** до мети вдосконалення нашої країни» [3].

Під час перекладу ідіоми “to move forward” у першому випадку був використаний описовий переклад ідіоми та синтаксичні трансформації, а в другому випадку було використане калькування, тобто дослівний переклад і синтаксичні трансформації.

Далі ми проаналізували переклад наступного уривку з переможної промови Б. Обами:

“Tonight, in this election, you, the American people, reminded us that while our road has been hard, while our journey has been long, **we have picked ourselves up, we have fought our way back**, and we know in our hearts that for the United States of America the best is yet to come” [1].

Переклад 1: «Цієї ночі на виборах, ти, американський народ, нагадав нам, що якою б не була тяжкою наша дорога, якою б тривалою не була наша мандрівка, **ми узjali на борт кожного, ми кожному підставили плече** та пам’ятаємо в глибині своїх сердець, що все найкраще у Сполучених Штатів Америки попереду» [2].

Переклад 2: «Сьогодні ввечері, на цих виборах, ви, американський народ, нагадали нам, що в той час як наша дорога була важкою, в той час як наша поїздка була довгою, ми **зібрали в собі сили, ми проклали собі шлях**, і ми знаємо в глибині наших сердець, що для Сполучених Штатів Америки все найкраще ще попереду» [3].

Під час перекладу ідіоми “to pick ourselves up” у першому варіанті переклад не є адекватним взагалі, адже ця ідіома не може перекладатись як «взяти на борт кожного». У другому випадку ми побачили повний еквівалент перекладу ідіоми, за якою були використані лексично-семантичні трансформації.

Що стосується перекладу ФО “to fight way back”, у першому варіанті використаний помилковий переклад, який не відповідає значенню ФО. А в другому варіанті ми побачили частковий еквівалент перекладу фразеологічної одиниці з використанням лексичних і синтаксичних трансформацій.

Наступний уривок з ідіомою “to wait in line”.

“I want to thank every American who participated in this election, whether you voted for the very first time or **waited in line** for a very long time” [1].

Переклад 1: «Я хочу подякувати кожному американцю, котрий узяв участь у цих виборах – який проголосував уперше, чи **простояв у черзі** дуже довго» [2].

Переклад 2: «Я хочу подякувати кожному американцю, хто брав участь у цих виборах, хто голосував у перший раз або **стояв в черзі** протягом дуже довгого часу» [3].

Проаналізувавши обидва варіанти, ми зробили висновок, що як в першому, так і в другому випадку був використаний повний еквівалент перекладу ідіоми “to wait in line”.

“Whether you pounded the pavement or picked up the phone, whether you held an Obama sign or a Romney sign, **you made your voice heard** and you made a difference” [1].

Переклад 1: «Чи ви мили тротуар, чи відповідали на телефонні дзвінки, чи тримали в руках плакати за Обаму або Ромні – **ви донесли свою позицію** і зробили зміни» [2].

Переклад 2: «Чи ви прибирали тротуар, чи відповідали на дзвінки, чи тримали плакати Обама або плакати Ромні, ви зробили так, щоб **ваш голос був почутий**, і ви щось змінили» [3].

Розглянувши переклади ідіоми “to make somebody’s voice heard”, ми вважаємо, що в першому варіанті був використаний повний еквівалент перекладу та були використані лексико-семантичні трансформації. У другому випадку було використане калькування та граматичні трансформації.

Проаналізуємо ще один уривок із переможної промови 2012 р.

“I just spoke with Governor Romney and I congratulated him and Paul Ryan on a **hard-fought** campaign” [1].

Переклад 1: «Щойно розмовляв із губернатором Ромні і подякував йому та Полу Раяну за таку **складну** виборчу кампанію» [2].

Переклад 2: «Я тільки що говорив із губернатором Ромні і я подякував йому і Полу Раяну за **наполегливу** кампанію» [3].

Під час перекладу ідіоми “hard-fought” як в першому, так і в другому варіантах був використаний описовий метод перекладу ідіоми та лексично-синтаксичні трансформації.

Аналіз наступного абзацу із промови Б. Обама та двох його перекладів українською мовою показав, що в першому випадку під час перекладу використовується повний еквівалент, а в другому випадку використовується описовий метод перекладу. У першому варіанті були використані лексичні трансформації, а в другому – лексично-синтаксичні.

“But all of you are family. No matter what you do or where you go from here, you will carry the memory of the history we made together and you will have the life-long appreciation of a grateful president. Thank you for believing **all the way, through every hill, through every valley**” [1].

Переклад 1: «Але ви всі є сім’єю. Незважаючи на те, чим ви далі займатиметеся чи куди підете, ви нестимете в собі пам’ять про цю історичну подію, яку ми творили разом, та матимете вдячність на все життя від вдячного вам Президента. Дякую вам за віру протягом всього цього **шляху, крізь гори та рівнини**» [2].

Переклад 2: «Але ви всі є сім’єю. Незалежно від того, що ви робите чи куди ви підете звідси, ви будете нести пам’ять про історію, що ми зробили разом, і ви будете мати довічну вдячність нашого Президента. Спасибі вам за віру протягом **всього тернистого шляху**» [3].

Наступний переклад. “You’ll hear the deep patriotism in the voice of a military spouse whose working the phones late at night to make sure that no one who fights for this country ever has to fight a job or **a roof over their head** when they come home” [1].

Переклад 1: «Ви почувте глибокий патріотизм в голосі дружини військовослужбовця, яка до пізньої ночі сиділа на телефонах, щоб добитися, аби ніхто з тих, хто захищає нашу країну, ніколи не воював ще й за робоче місце чи **дах над головою**, коли повернеться додому» [2].

Переклад 2: «Ви почувте глибокий патріотизм в голосі дружини військового, яка працює на телефоні пізно в ночі для того, щоб переконалися, що ніхто з тих, хто захищає країну, не повинен боротися за роботу або **житло**, коли вони повернуться додому» [3].

Проаналізувавши обидва переклади ідіоми “roof over somebody’s head”, ми бачимо, що в першому випадку був використаний повний еквівалент ідіоми, а в другому випадку – описовий переклад. У першому перекладі були використані семантичні трансформації, а в другому випадку – синтаксичні.

Залежно від способу перекладу і задіяних перекладацьких трансформацій, перекладач може нейтралізувати значення ідіоми або зробити переклад більш емоційним.

“We want our children to live in an America that isn’t **burdened by debt**, that isn’t weakened by inequality, that isn’t threatened by the destructive power of a warming planet” [1].

Переклад 1: «Ми хочемо, щоб наші діти жили в Америці, яка **не згорає в боргах**, не слабшає від нерівності та не потерпає від руйнівного впливу глобального потепління» [2].

Переклад 2: «Ми хочемо, щоб наші діти жили в Америці, що не **обтяжена боргами**, що не ослаблена нерівністю, та якій не загрожує руйнівний вплив глобального потепління» [3].

Проаналізувавши переклади ідіоми “to be burdened by debt” в обох варіантах, ми бачимо, що в першому перекладі перекладач використав частковий еквівалент і лексично-семантичні трансформації. У другому варіанті перекладу застосована калька.

Ще один приклад.

“By itself, the recognition that we have common hopes and dreams **won’t end all the gridlock** or solve all our problems or substitute for the painstaking work of building consensus and making the difficult compromises needed to move this country forward. But that common bond is where we must begin” [1].

Переклад 1: «Саме по собі визнання, що в нас є спільні надії та мрії, **не дає виходу з усіх глухих кутів**, не вирішує всі наші проблеми, не замінює кропітку працю над виробленням консенсусу, бо для просування країни вперед потрібні складні компроміси. Проте наявний зв’язок – це те, з чого ми маємо розпочати» [2].

Переклад 2: «Саме по собі визнання того, що у нас є спільні надії і мрії **не є виходом** та не вирішує всі наші проблеми, не замінює кропітку працю над виробленням консенсусу, бо для просування країни вперед потрібні складні компроміси. Проте наявний зв’язок – це те, з чого ми маємо розпочати» [3].

Проаналізувавши переклад ідіоми “end all the gridlock” у двох варіантах, ми бачимо, що в першому був використаний частковий еквівалент перекладу та лексико-семантичні трансформації. А в другому варіанті був використаний описовий метод перекладу, який зазнав лексичних, граматичних і семантичних трансформацій. Перший варіант більш емоційний, більш образний.

Певний інтерес викликає в перекладі наступний уривок.

“I’ve seen it in the soldiers who reenlist after losing a limb and in those SEALs who charged up the stairs into darkness and danger because they knew there was a buddy behind them **watching their back**” [1].

Переклад 1: «Я бачив цей дух в солдатів, які повертаються до лав після втрати кінцівок, та в тих спецназівців, котрі вирушають у темряву та небезпеку, знаючи, що там є хтось, хто **в них цілиться**» [2].

Переклад 2: «Я бачив його в солдатів, які повертаються до служби після втрати кінцівки та тих спецназівців, які спускаються по сходах у темряву і небезпеку, тому що вони знали, що там їх приятель залишився позаду них, **дивлячись їм у спину**» [3].

Проаналізувавши переклад ідіоми “watch somebody’s back”, ми бачимо, що в першому варіанті перекладу ідіома не була перекладена правильно, автор неправильно доніс суть ідіоматичної одиниці, тому в результаті сталося неправильне розуміння уривку, але переклад набув додаткової емоційної насиченості. У другому варіанті перекладу був використаний метод калькування та синтаксичні трансформації, що наблизило переклад до тексту оригіналу.

Ми розглянули ще один уривок із переможної промови Б. Обама та його переклади.

“I have never been more hopeful about America. And I ask you to sustain that hope. I’m not talking about blind optimism, the kind of hope that just ignores the enormity of the tasks ahead or the roadblocks that **stand in our path**. I’m not talking about the wishful idealism that allows us to just sit on the sidelines or shirk from a fight” [1].

Переклад 1: «Я ще ніколи так не сподівався на Америку! Тому прошу вас зберегти цю надію. Я не кажу про сліпий оптимізм – такий собі різновид надії, який просто ігнорує величину завдань чи перешкод **на нашому шляху**. Я не кажу про сповнений благих намірів ідеалізм, що дозволяє просто сидіти на узбіччі (склавши руки) чи уникати боротьби» [2].

Переклад 2: «Я ще ніколи не був більш обнадійливим із приводу Америки. І я прошу вас підтримувати цю надію. Я вже не кажу про сліпий оптимізм, один із видів надії, який просто ігнорує масштабність майбутніх завдань або перешкод, які **заважають нам**. Я не кажу про бажаний ідеалізм, що б дозволив нам просто сидіти на узбіччі чи не вступати в боротьбу» [3].

Розглянувши та проаналізувавши переклад ідіоми “to stand in the path”, ми бачимо, що в першому варіанті перекладу використовується частковий еквівалент і синтаксичні трансформації. У другому варіанті перекладу був використаний описовий переклад і лексично-семантичні трансформації.

І останній уривок із переможної промови Б. Обама та варіанти перекладу.

“America, I believe we can build on the progress we’ve made and continue to fight for new jobs and new opportunity and new security for the middle class. I believe we can **keep the promise** of our founders, the idea that if you’re willing to work hard, it doesn’t matter who you are or where you come from or what you look like or where you love. It doesn’t matter whether you’re black or white or Hispanic or Asian or Native American or young or old or rich or poor, able, disabled, gay or straight, you can make it here in America if you’re **willing to try**” [1].

Переклад 1: «Америку, я вірю, що ми можемо закріпити досягнутий нами прогрес та продовжувати боротися за нові робочі місця, нові можливості та нове процвітання середнього класу. Я вірю, що ми можемо **дотриматися обіцянки** наших батьків-засновників, тієї ідеї, що, якщо ти бажаш тяжко працювати, то немає значення, хто ти, звідки, як виглядаєш та кого любиш. Немає значення, чи ти чорний чи білий, латиноамериканець, азіат чи індіанець, молодий чи старий, багатий чи бідний, працездатний чи інвалід, гомосексуаліст чи традиційної сексуальної орієнтації – тобі знайдеться місце в Америці, якщо ти **хочеш старатися**» [2].

Переклад 2: «Америку, я вважаю, ми зможемо закріпити прогрес, якого ми досягли і продовжимо боротися за нові робочі місця і нові можливості, нову систему безпеки для середнього класу. Думаю, ми можемо **дотриматися обіцянки** наших батьків-засновників, ідею, над якою ви готові наполегливо працювати, і немає значення, хто ви і звідки ви родом або, як ви виглядаєте або кого ви любите. Немає значення, чи є Ви чорний або білий, або з Латинської Америки, чи з Азії, або з корінних американців, чи молодий, чи старий, чи багатий, чи бідний, здоровий, інвалід, гей або натурал, ви можете зробити це тут, в Америці, якщо ви **готові спробувати**» [3].

Проаналізувавши переклад ідіоми “to keep the promise”, ми дійшли висновку, що як в першому варіанті перекладу, так і в другому був використаний повний еквівалент і були зроблені синтаксичні трансформації.

Що стосується ідіоми “willing to try”, то в першому варіанті перекладу був використаний частковий еквівалент і лексично-семантичні трансформації. У другому варіанті використовується описовий варіант перекладу з використанням синтаксичних трансформацій.

Отже, під час нашого аналізу ми побачили, що ідіоматичні одиниці дійсно становлять складнощі для перекладачів у передачі первинного змісту. Не завжди можна підібрати абсолютний еквівалент ідіоми. Завдяки використанню перекладацьких трансформацій здійснюється більш повноцінний переклад рідною мовою.

Результати дослідження способу перекладу ідіом у промовах Б. Обама дозволяють зробити такі висновки:

1. У першому варіанті найчастіше використовується повний еквівалент перекладу ідіом, який становить 32%. У другому варіанті найчастіше використовуються два методи перекладу: повний еквівалент – 32% і описовий переклад – 32%.

2. Другим за частотою використання в першому варіанті перекладу є описовий метод, який становить 24%, а в другому – калькування, що становить 20%.

3. Третім за частотою вживання є частковий еквівалент перекладу як у першому – 20%, так і в другому варіанті – 16%.

4. Метод калькування використовується рідше за всі інші способи перекладу в першому варіанті та становить 8%.

5. Також у першому перекладі траплялись випадки, коли ФО були випущені з перекладу та в декількох випадках переклад не був адекватним, хоча запропоновані перекладачем варіанти були більш емоційно насиченими й образними. Частка таких випадків становить 16%.

Література:

1. Obama B. Obama Inaugural Address [Electronic resource] // Best Speeches of Barack Obama through his Inauguration. – Mode of access. – obamaspeeches.com. – Date of appeal: 02.02.2015.
2. Коваленко В. Переможна промова Барака Обами після виборів у США 2012 [Електронний ресурс] // Blog of Viktor Kovalenko. – Текст і відео. – Режим доступу: <https://viktorkovalenko.wordpress.com/2012/11/08/obama/>. – Дата звернення: 03.04.2015. – Назва з екрана. – Дата публікації: 08.11.2012.
3. Ялова Ю. Інаугураційна промова Б. Обами // Вибори 2012 р. – Режим доступу: https://yuliayalova.publishpress.net/barak_obama_speeches. – Дата звернення: 03.04.2015. – Назва з екрана.

Анотація

Т. ПАЛЄЙ. КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДІВ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ Б. ОБАМИ)

У статті розглядають два переклади промов Б. Обами і надаються результати компаративного аналізу засобів перекладу фразеологічних одиниць у політичному дискурсі.

Доведено, що Б. Обама найчастіше у своїх виступах використовує ідіоми, фразеологічні зрощення та фразеологічні єдності з позитивним чи негативним емоційно-оцінним компонентом, що створюють образи, які закарбовуються у свідомості адресата. Саме використання ідіом робить його виступи виразними і переконливими.

Виявлено використання різних способів перекладу, що робить їх або більш емоційно забарвленими, або веде до нейтралізації значення фразеологічних одиниць.

Ключові слова: фразеологічна одиниця, політичний дискурс, повний еквівалент, описовий переказ, калькування.

Аннотация

Т. ПАЛЕЙ. КОМПАРАТИВНЫЙ АНАЛИЗ МЕТОДОВ ПЕРЕВОДА ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ В ПОЛИТИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ (НА МАТЕРИАЛАХ РЕЧЕЙ Б. ОБАМЫ)

В статье рассматриваются два перевода речей Б. Обамы и приводятся результаты компаративного анализа способов перевода фразеологических единиц в политическом дискурсе.

Доказано, что Б. Обама в своих выступлениях чаще всего использует идиомы, фразеологические сращения и фразеологические единства с положительным или отрицательным эмоционально-оценочным компонентом, что позволяет создать образы, которые остаются в сознании адресата. Именно использование фразеологизмов делает его выступления выразительными и убедительными.

Вывявлено использование разных способов перевода, что делает их более эмоционально окрашенными или ведет к нейтрализации значения фразеологических единиц.

Ключевые слова: фразеологическая единица, политический дискурс, полный эквивалент, описательный перевод, калька.

Summary

T. PALIEI. THE COMPARATIVE ANALYSES OF THE TRANSLATION OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN POLITICAL DISCOURSE (ON THE MATERIAL OF B. OBAMA'S SPEECH)

The article deals with two translations of Obama's speech, done by V. Kovalenko and Ju. Yalova, and with the results of comparative analyses of the ways of translating phraseological units in political discourse.

B. Obama in his political speeches uses mostly idioms, phraseological fusions and phraseological unities with positive or negative emotional and evaluative component, which creates images in listener's consciousness. Just the usage of phraseological units makes his speeches expressive and convincing.

Both translators use different ways of translating and that makes their translating either more emotionally saturated or leads to the neutralization of phraseological units meaning.

Key words: phraseological unit, political discourse, full equivalent, descriptive translation, calque.